

טיב הקהילה

ב"ד

כי-תצא
י"א אלול תשפ"ד
 המנינים לפי אופק דרושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג 6:12
 מוצ"ש"ק 7:23
 ר"ת 8:03

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סוק"ש א' 8:42 | סו"ת א' 10:00
 סוק"ש ב' 9:26 | סו"ת ב' 10:29

המנינים לפי שיעור קוץ |

גילוי מס':
746

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

מן המיתה, כי כל כך קשה צער הביון עד שיכולה לשמש כתמורה אפילו למיתה, ולכן אחר שנתכפר לו החטא וכבר היה ראוי שוב לחיים הוכרחו להמית את אסונם, כי כל עוד שהיתה אותנו קיימת היתה משמשת כעדות על פחיתותו, ומחמת בושותו לא היו חיוו נחשבים לחיים.

מכאן אהה למד כמה יפה הוא כוחו של בזיון, שאפילו אדם טמא ומגושם שכל מגמתו היה להלחם עם ה' ולהביא עם בניו רחומיו לידי כליה, בכל זאת הגין עליו הבזיון, ואלמלא נסיונו

להמשיך במזימותיו הרעים היה נפטור מן המיתה.

מסופר שתלמיד היה לו להמגיד הקדוש ממעורר שז"ע בשם ד"ר אהרן גורדון. בזמנו הלך שמעו הטוב לפניו בשל היותו המתמחה היותר גדול בכל תחומי הרפואה.

בשחר ימיו היה אותו תלמיד פורק עול תורה ומצוות, אך ביום מן הימים נזדמן לו פעם לשהות בצל המגיד הקדוש - אשר כידוע סבל כל ימיו חולי ומכאוב - כדי לבדוק ולהמציא מזור לחליו. אז קרבו המגיד אליו, ואמר לו, אהה תרפא את גופי, ואני ארפא את נשמתך. ומאז נעשה מבאי ביתו של המגיד שהחזירו בתשובה, והעלוהו על במתי העבודה, עד שברבות הימים נחקק לזכרון בין יתר הקדושים תלמידי המגיד הקדוש.

ד"ר גורדון שכאמור היה הטוב שברפאים התקשה להבין כוונת חכמינו ז"ל שאמרו (קדושים פב): 'טוב שברופאים לגיהנום וביקש מרבו המגיד שיפרש לו את כוונתם נענה המגיד ואמר לו, כל רופא שכונדמן לפניו מקרה בו מסתפק הוא האין לבוין צעדין, הולך הוא לשאול בעצת רופא גדול הימנו. לא כן הטוב שברופאים הוא הרי אין לו מי שהוא גדול הימנו, ולפני הנמוכים מדרגתו מתבייש הוא לתנות את ספקותיו, על כן הוא מסיק מסקנות על פי שיקול דעתו, ולפעמים חורץ בהם ממש דיני נפשות, ואילו היה ממעט עצמו ומתייעץ עם זולתו היה זוכה למסקנות יותר נכונות. ולכן מקומו בגיהנום.

אך יצא ד"ר גורדון מחדר רבו, נשמעו קול התלמידים אשר בקשו לשמוע כוונת המאמר ע"ד העבודה השייך עבורם. רבי - תבעו הנוכחים - זה אמרת עבורך, ומה אתה מפרש לפנינו?

גם להם נתרצה המגיד ופירש לפניהם הנה כשם שמכאובי הגוף נזקקים לסממנים שונים כדי לרפאותם כך גם מכאובי הנפש. כל חטא גורם מכאוב לנפש, ונזקקים למירוק מסויים כדי לרפאותו, ואכן ישנם מכאובים מאין אלו שנמזקים בתעניות, וישנם כאלו אשר נמזקים בשאר מיני יסורים ר"ל. כל אלו הרפאות אכן פועלים את פעולתן, אך מאידך נותנים הם את אותותם בגוף האדם הנחלש מחמתם. רפואה אחת ישנה הממזקת את הנפש ומאידך אין אותותיה ניכרת בגוף. והיא 'הביון והכלימה'. ההשפלה הנמשך מן הביון מייסר מאוד מאוד את נפש האדם, אך מאידך נשאר הוא בריא ושלם.

הפטיד המגיד את דברו ואמר: כשם שהרפואה היא הטובה שברפואות, כך גם המעניקה הוא הטוב שברפואים, ולכן מקומו בגיהנום...

עובדא זו צריכה לעורר שמחה בלבבותם של המבזים כי בסופו של דבר הם באים על ידה כפרה מעולה...

האלקים יבקש את הנרדף

כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנאה ויקרו לו כנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכור לשנייה: (כא טו)

בספר הקדוש 'אור החיים' לומד ממקרא זה שהאיש המתבזה נוהל על ידה טובה מרובה, והוא לך לשוננו: 'והיה הבן הבכור וגו'. אמר הכתוב בדרך ודאית [פירושו: שכן אכן היתה שפארה שהיא שנואה יקרים ה להטיב עמה] על דרך אומרו (בראשית כט, לא) 'יורא ה' כי שנואה לאה, כי ה' יראה בנשברי לב לסומכם' עכ"ל.

מדבריו הקדושים יכולים להבין כמה קשה הוא סבלו של בזיון, שכן ידועים הם דברי חכמינו ז"ל (ברכות ה) דלא חשיד קוב"ה דעביד דינא בלא דינא, ובהכרח שאם נקלע האדם למצב של בזיון וכלימה, בדין הוא שיענש בכך על חטאיו ופשעייו, ואין כאן מקום לשום רווח צדדי, ובכל זאת בשעה שהאדם סובל את בזיונו ומתמלא כלימה על פחיתות מעלתו, אין הקב"ה יכול לסבול את צעדו ומבקש את טובתו.

וכעין שרואים בגמרא (תולין ס) שהלבנה רצתה למעט את אור החמה וטענה לפני הקב"ה 'אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד' ונתחייבה על כך להתמעט, ובדין נעשית עלובה מחמת קוטנה, ואעפ"כ אחר שקיבלה את עונשה לא היה ניהא כלפי שמיא, וביקש לנחמה בכל מיני תנחומים, וכשלא נתפייסה אמר הקב"ה שכביכול עליו לבקש כפרה על כך, והקרבת השעיר מידי חודש בחדשו היתה לשם כפרה להשי"ת כביכול, ועדיין לא היה ניהא לי להקב"ה וכדאיתא במדרש (בראשית רבה ו) שבנוסף הרבה צבאייה כדי להרבות מעלתה ולפייסה בכך.

דבר זה הוא חיזוק גדול לאלו המתמודדים עם סיבות המביאים אותם לידי בזיון וכלימה, שעליהם לדעת שעלבונם בוקעת ריקיעים ושועתם עולה עד לשמים, וגם אם רשעים הם והמעליבים אותם הם צדיקים מבקש אלקים את קרבתם וחפץ בטובתם, וכדאיתא במדרש (ויקרא רבה אמה, כו): 'והאלקים יבקש את נרדף - אפילו צדיק רודף רשע'.

וכפי שמצאנו אצל בלעם הרשע שאפילו בשעה שהכעיס מאוד את הקב"ה בעת הליכתו לקלל את ישראל, כיון שנחל בזיון זכה ופדה את עצמו אפילו מן המיתה. כי אז העמיד הקב"ה מלאך בדרכו לשטן לו, ואח"כ פתח את פי האתון להוכיחו והיה לו מזה בזיון גדול, ואמר לאתונו (במדבר כב, כט): 'כי התעללת בי לו יש חרב בידי כי עתה הרגתיך, ולאחר מכן כשדיבר עמו המלאך אמר לו (שם כג): 'כי עתה גם אתכה הרגתי ואתה החיית' כלומר, מצד הדין ראוי לעשות את ההיפך ממה שרצית, כי אתה הוא זה שראוי למיתה, וראה שם ברש"י שהביא סיום דבריו של המלאך: 'ועתה מפני שדברת והוכיחתך ולא יכולת לעמוד בתוכחתה וכו' על כן הרגתיה שלא יאמרו זו היא שסלקה את בלעם בתוכחתה ולא יכול להשיב'. ומסיים שם רש"י: 'שחם המקום על כבוד הבריות'.

הרי לך מכתוב זה שאלמלא אותו בזיון שספג בלעם מדברי האתון היה ראוי להיענש תיכף ב'מיתה' על עצם השתדלותו לקלל את ישראל, ובזיונו מאתונו הוא זה שכיפר על חטאו החמור וגם הצילו

טיב המערכת

• ולא יקרא עליך •

פעם יצא האר"י הקדוש עם תלמידיו כדרכם ללמוד מחוץ לעיר, הם פנו לעבר קברו של התנא הושע בן באר, שם ישבו התלמידים ושתו בצמא את דבריו, לפתע נתקדו פניו, הוא ראה ברוח קדשו כי ארבה גדול יגיע לעיר ויכלה את המון, והעיר צפת כולה תנועו חלילה ברעב, התלמידים נבהלו ושאלו מה קרה, כי נגזרה גזירה קשה זו על עירם?

השיבם האר"י ז"ל כי ישנו עני אחד בעירם, וה' יעקב שמו, עני זה יושב ברעב ואין איש מבני העיר היודע על מצבו הקשה, וה' יעקב התלונן כלפי שמיא על מצבו ולכן נגזר שיבוא עליהם הארבה, בהוראת האר"י אספו התלמידים סכום הגון והוא שלח את תלמידו ר' יצחק להביא את הכסף לעני.

ר' יצחק מיהר למצוא את ביתו של ר' יעקב העני, ובהגיעו שמעו שהיה בוכה לפני הקב"ה ואומר: רבש"ע מדוע נגזר עלי ועל משפחתי חרפת רעב? וכי גרוע אני מכל יושבי תבל? והלא הקב"ה זן ומפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כינים, ומה יהא עלי ועל משפחתי? ר' יצחק מיהר להיכנס ולתת לו את הכסף, ופני העני אורו, ר' יצחק הוכיח את העני על כך שבגלל בכייו כמעט נגזרה חרפת רעב על העיר צפת, והוא חזר אל רבו וחבריו מחוץ לעיר, כעבור זמן ראו התלמידים ענן כבד של ארבה המתקרב לעיר צפת, אך האר"י הק' אמר לתלמידיו שאל להם לדאוג כי המזרה כבר נתבטלה, ואכן לפתע הופיעה רוח עזה ולקחה עמה את הארבה אל הים ולא נשאר אחד.

התורה מזוהרה אותנו לשלם לעני את משכורתו ביזמן, כי עני הוא ואילו הוא נושא את נפשו ולא יקרא עליך אל ד' והיה בך חטא, ורש"י מסביר ז'היה בך חטא - סכל מקום, אלא שממחרין להפרע ע"י הקורא'.

חברים אלו מעוררים אותנו על גדל הזהירות הנצרכת בבין אדם לחברו, ובפרט בימים אלו שכולנו רוצים להכתב בספר החיים עלינו לחיזור כפליים, סכל פגיעה וצער של יחודי אחר, כי 'ממחרין להפרע ע"י הקורא, והתשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה'.

(ע"פ טיב התורה - כי תצא)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 100024-0534

טיב
ההודעות

י"ד הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

חודש אלול

מסגרת אנשי מעשה להתענות

א. יש אנשי מעשה הנוהגים להתענות ארבעים יום כנגד ארבעים יום שעלה משה רבנו ע"ה לקבל את התורה ולפי שאין מתענים בשבתות ו"ח וכן ב"ה, לכן נוהגין להתחיל אחר חמשה עשר באב כדי שישלימו למספר ארבעים יום (מט"א תקפ"ה ס"ב).

ב. כשמתענה מראש חודש אלול ואילך, ישאל מהשם ית' שיתן לו שדרה וחיים בניים לעבודתו (א"ש ספ"א).

ג. אם יכול להתענות איהו יום או ימים בחודש אלול אשרי לו, ובלבד שיפושש במעשיו ויעשה גדר שלא לשוב עוד לכסלה (מורה באבנאי את ס"ד).

ד. וכתבו ספרי המוסר, דאם באמצע אכילתו בעוד שהוא מתאוה לאכול מושך ידו ממנו, זה נחשב ל"כ לסיגוף ומתכפרים עונותיו (ס"ב ס"ה הקל"א ס"ב).

יפושש במקומו

ה. וכיון שחודש זה מעוהד לתשובה, לפיכך הירא את דבר ה' יש לו לפשפש במעשיו, ויוסף אומץ בקיום המצוות, ויש אנשי מעשה נוהגים שבחודש הזה מפשפשים בדקדוקי מצוות להיות בודק ובוחן תפילין ומוזות שלהם וכל אשר ימצא שם בדיק בשאר מצוות הוא מנהג טוב (מט"א שם ס"ה).

ו. חודש אלול הוא זמן תשובה לכל, ויהיה לפשפש במעשיו, טוב וישר שבכל לילה קודם שישינו טרם אמירת הוי"ו יפושש ויחפש דרכיו ובמעשיו באותו יום ויתוודה וישבו וכן יעשה בכל יום מ"ח אלול עד יום הכיפורים ובאמת היה צריך לעשות כן כל ימיו בכל לילה כמעשה הצדיקים וקראו בשמותם מאיר דחושבנא אך לכל הפחות כה יעשה בארבעים ימים הנוראים הללו (מ"ח סק"ד).

ז. אשרי מי ששובש שק ויושב על האפר, ובוכה על עוונותיו ומספיד עליהם ומתוודה בבכי ובכפיפת ראש והשתחויה עד שיחפיקו כל חלולות ובוה מקיים הראשי תיבות של 'תשובה', שהוא ר"ת תענית שק' ז'אפר, ב"כיה הספד כמו שכתב הארי"ז ז"ל ושער הרוק תוקן י"ז דף י"ט (ע"ב). ואף בשבתות שלא הותר להספיד ולבכות ולישב על האפר, מכל מקום נראה שיוכל להתוודות וידוי קצר אף בשבתות או יקרא בספר דניאל סימן ט' וסימן ז', ויאמר אלו הפרשיות כוונתו, ויחשוב בלבו עוונותיו, גם יקרא פרשיות בנחמיה סימן ח' ט', ואחר כך יאמר בתהלים מזמור סימן ז"א כאשר בא אל בת שבע וכו', ויסיים בתורה (דברים י"ב - י"א ט) בפרישת ועתה ישראל מה ה' אלוךך שואל מעמך וגו' עד זבת חלב ודבש, ויתעורר מאד בלבו ויחשוב מחשבות טובות לתקן כל מה שקלקל (שלה הק' ס"ט ר"ה פ' ט' טע"ח).

ח. ופשוט חשוב גמור על כל אדם שילמד בכל יום בספרי היראה אם מעט ואם הרבה, והוא יותר חיוב מכל שאר לימודיו, ואף אם יתבטל על ידי זה

מלימוד פרק משניות או שאר לימוד, כי מה ה' אלוךך שואל סמך כי אם ליראה אותו (וה"א כ"ל סק"ד ס"א).

ט. וירחיק עצמו מעבירות ויהיה איש ירא וחרד את דבר ה', וירחוק עצמו מהקפדה ומכעס, אפילו לדבר מצוה, ומתלוצצות וגאווה, ויזהר מאוד בברכת הגהנין (פ"י ע"ן חיים שער ראש השנה הקדמה).

פירוש מעשיותיו

י. טוב שפירש מעשיותיו בחודש אלול, שהרי מצונו במדרש (מגילה אסתר) דזכות המעשר הועילה להם לישראל בימי המן שלא עלה הגורל על חודש אלול, ואף שהוא זמן מעשר בהמה, מכל מקום מי שאין לו להפריש מעשר בהמה, מה טוב שיהיה מפרש' פרש"ה מעשר כספים בימים האלה, ומה גם שהוא סוף השנה ועושה חשבון מכל השנה, וגם יהיה לו כתיים בפני הפורענות ביומא דדינא, ויהיה לו זכות יותר להכריעו לטובה, ויכתב ויחתם בספר פרנסה וכלכלה וחיים טובים (שער כלל חי פ"ד ס"ד).

יא. ושבעו של החודש הזה הוא זבולון כמש"כ בספר עמודי שמים שהוא היה מחזיק ביד לומדי תורה, וא"כ לכה"פ בחודש הזה יאחו צדיק דרכו של זבולון לעשות צדקה עם עמלי תורה (שער לכל חי פ"ד ס"ד).

שופר

יב. תניא בפרקי דרבי אליעזר: ב"ח אלול אמר הקדוש ברוך הוא למשה "עלה אלי הרהר", שאז עלה לקבל לחות אחרונות והעבירו שופר במחנה משה עלה לה, כדי שלא יענו עוד אחר עבודה זרה, והקב"ה נתעלה באותו שופר שנאמר עלה אלוקים בתרועה וגו', לכן התקינו חז"ל שיהו תוקעין ב"ח אלול בכל שנה ושנה וכן בכל החדש, כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה שנאמר אם יתקע שופר בעיר וגו', וגם כדי לערבב את השטן (ט"ו).

יג. ותוקעין תשרית בכל יום לאחר תפילת שחרית מיום ב' דר"ת חוץ מערב ראש השנה שאין תוקעין בו כלל (שער שם ס"א מט"א שם ס"ז). ויש שנוהגים לתקוע תשרית תשרית תר"ת (כ"ח ס"ה תקצ"ב).

יד. והוא דמיון לבעל חוב שנותניו לו זמן ב"ד שלשים יום להמציא מעות כדי לפרוע את חובותיו, וכן הוא לעניינינו שנותניו לו לאדם ב"ד של מעלה זמן שלשים יום לעשות תשובה כדי שיצא זכאי מבית דין של מעלה בעשיית תשובה תפלה וצדקה להעביר מעליו רוע הגזירה על כן יתעורר כל אחד ואחד לקול השופר המכריז ומעורר ומתרה על התשובה וקום קרא לאלוהיך אבא ותתנונים (קב הישר ס"ה ס"ח).

טו. אם הבעל תקוע עומד באמצע אמירת פסוקי דמורה אע"פ מותר לו לתקוע ואפשר שאפילו באמצע ברכות קריאת שמע גם כן מותר, מפני שאינו אלא כמנשים נשימות בלי שום הברה כלל, והקול בא רק ע"י השופר (וא"א תנייני ס"א).

טז. אם אירע ששכחו לתקוע בשחרית ותקעין במנחה (וא"א א"ה ח"ד ס"ה א"ה).

טיב הבנין

אהבת חברים - הכנה מעולה ליום הדין

להרבות מתנות לאבינוים בחודש אלול

האלהיה רבה' בהלכות ראש השנה (ספ"ח תפ"א אות א) מביא רמז נאה לחודש אלול בשם ספר 'אמרו כלי': 'אלול ראשי תיבות איש' לרעהו ומתנות לאבינוים' (אסתר ג' טז). ולרמז בא כי בחודש אלול יש להרבות בצדקה וגמילות חסדים עם העניים והדלים מקרב אחינו בני ישראל, לחמך ולחזק את ידם, לראות שיהיה להם סמון די הצורך.

ומן הנכון היה להתבונן היטב ברמז הל', כי זה נוגע לכלוליות העבודה של חודש אלול, שהוא החודש אשר תוקן ויועד מראש צורים להיות זמן המיוחד לתשובה ולהכנה לקראת ראש השנה וימי הדין כראוי וכנכון, וסדר ההכנה הנכונה כוללת גם ענייני העבודה במילי דשמיא - בין אדם למקום וגם להשלים עצמו בכל מידה נכונה במילי דארעא דהיינו בין אדם לחבירו, וכבר נודע שאין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חבירו, שמע מינה שאכן צריך להתחזק בעניינים אלו עד למאד.

כאשר ישראל אוהבים זה לזה אין פתוחין פה למקטרגים

הנה ריש דברי הפסוק דלעיל פותח במצווה של משלוח מנות כדכתיב שם 'משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאבינוים', וידועים דברי רבינו שלמה אלקבץ ז"ע (בספרו 'מנות הלוי' פ"ק ט, ד"י-ב) שמבאר על נכון את טעם מצוות משלוח מנות שהלא המן ביקש לטגר על בני ישראל שהם מפורדים ביניהם ויצר המחלוקת מרדק בתוכם כמו שאמר (אסתר ג' ה) 'ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים... ולמך אין שווה להנחם'.

כנגד זה תיקנו אנשי כנסת הגדולה מצוות משלוח מנות למען הרבות אהבה אחוה ורעות בתוך כלל ישראל, ולהוציא מלבם של רשעים שלא יאמרו הלילה כהדברים האלה ולא יוציאו דיבתם רעה, אדרבה ואדרבה, כל גם ההצלה נתגלה רק על ידי שנקתלו היהודים בחובה ואחווה לעמוד על נפשם לא על ידי פירוד לבבות ה"ו.

ולעולם ענין זה נוגע ביותר גם לימי הרחמים והסליחות כי בימים האלה אנו מתכוננים לקראת יום הדין הגדול והנורא בראש השנה, ובו נעטרך גם אנו להיקהל על נפשנו לעמוד ולהתחן 'אבינו מלכנו כלה כל צד ומשטיין מעלינו', 'אבינו מלכנו סתום פיות משטיינינו ומקטרינו', ובאיהו כה אנו יכולים לסתום פיות משטיינינו, רק על ידי אהוה ורעות שיש בינו נאלמים דומיה כל המקטרגים ואינם יכולים ללמד עלינו חובה. כמו שדיבר בקדשו הרה"ק בעל הישיבה ישראל מאלכסנדר ז"ע (סאדן של ישראל - נצבים אות ב) ואמר שעל ידי אהבת חברים וזכה לשמירה בדין אפילו אם אינו רואי לוח כהמשל הידוע המובא במדרש (תנחומא פרשת נצבים פ"א), בנורה שבנעולם אדם נוטל אגודה שלימה של קנים אינו יכול לכופפם ולשברם, אבל כאשר מפריד בין הקנים אפילו תינוק יכול לשברם ואף אנו לדידך, כאשר יש פירוד לבבות בין בני ישראל אזי אין להם שומיה בדין ונשמעים דברי המקטרגים ומשטיינים ח"ו, אבל כאשר יש אהבת חברים ביניהם אזי אין המשטיינים יכולים להרע להם לישראל כלל וכלל חוכים המתקוות גדולות.

בימי חברים יזכה בדין

דברים אלו עולים בקנה אחד עם דברי הגאון הקדוש רבי ישראל שלטנר זצוק"ל, שהיה מבאר הפסוק (דברים לב ד) 'הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט, א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא', ולכאורה מהו השבח הגדול אצל הקב"ה שאינו מעוול במשפט, הלא אפילו דיין בשר דם אסור לו לעשות עוולה במשפט, אלא יש לומר כי חילוק גדול יש בין דין של בשר דם לדין של הקב"ה, כי כאשר דיין בשר דם דן את דינו ופסק את פסקו, עדיין במדה מסוימת עלול להיות כאן איהו בחינה של עוולה, אפילו אם דן על פי כל כלי הפסק, מכיון שלא רק הגיונו ויכולתו מן העונש שחושט עליו ונשמעים אלא גם כל סובביו יצטערו על העונש שהושת על יקירם אף על פי שלא חטאו כלל.

אבל דינו של הקב"ה אינו כן, כי כאשר הקב"ה מבקש להשית עונש על החוטא, אזי לא רק את מעשיו של החוטא הוא מנה על כף המאוננים, כי גם את הצער והסבל שיהיו מנת חלקם של אורביו ומכיריו של החוטא, שייצטערו אף הם בצער חברים על לא עוול בכפם וצער זה רק הקב"ה יודע לחשב ולפי זה מכריע את הדין, ופעמים שיומחק עונשו של החוטא רק בזכות שבין מכיריו ואורביו, ישנם כאלו שאינם ראוים לאותו צער, והוה השבח הגדול

איש לדעהו

של הקב"ה שאינו עושה עוול במשפט, כי הקב"ה אינו מעוול את הסובבים של החוטא, שאם אינם ראוים לצער יעכב וימתיק את העונש בגינם.

והיה הגאון רבי אליהו לופיאן זצוק"ל מוסף על כך ואומר, עצה טובה קמשמע לך, להרבות רעות וידידות בין אדם לחברו בטרם יגיע ראש השנה ויום הדין, כי ככל שירבה לו ידידים ורעים יגדיל כנגד זה את זכותו בדין אפילו אם מצד מעשיו יהיה ראוי לעונש, כי אם בין כל ידידיו ימצא אפילו אחד שלא מגיע לו הצער הוה יזכה לחנינה לפנים משורת הדין, ורק בשביל זה כדאי ורצוי להתחזק בימים האלו באהבת חברים ותיקון המדות.

על ידי אהבת חברים יבוא לתכלית ההכנה

ולא יכלא מהביא את דבריו הנפלאים של הרה"ק בעל המאמר ושמע' (פרשת נצבים) שמגלה לנו כי בזמנו התגלה על ידי עבדי ה' הצדיקים שהתשובה המעולה ביותר הוא על ידי אהבת חברים דייקא, לא על ידי התבודדות ופרישות כפי שהיה נהוג כל הדורות, הטעם לזה פשוט למאד, שכאשר שורה האדם בחברת חברים יראים ושלמים ומתבונן בתהלוכותיהם ואורחותיהם הנגהדים בקדוש, אז נודע לו עד כמה הוא עצמו רחוק מעבודת הש"ת ומתמלא לבו עליהם בקנאה - קנאת סופרים תרבה חכמה - וזוהק את עצמו להתעלות אף הוא כמותם.

וכה כתב בקדשו: 'זי"א רמזו בזה ענין גדול בעבודת השם יתברך, כי הנה ידוע אשר בחודש אלול היא עת התעוררות תשובה לכל אדם יותר מכל השנה, לשקל אורחותיו פלסל מאיני שכלו ולתקן את אשר עיוות, כי בימים האלו נפתחים השערי תשובה וה"ו סכילין דרחמי, ומתנוצצים השמות הקדושים קס"א ס"ג העולים למנין דרך', כמו שאמרנו בשבת הקדום והוא רמז בכתוב (ישעיהו טו טו) 'נותן בים דרך, אשר צריך לכונן זו הפסוק בראש חודש אלול כ"ל'.

'והנה ראונו דורות ולפנינו, טרם נתפשט בעולם נהג אור דרך הבעל שם טוב זצוק"ל אשר בעת הזאת מראש חודש אלול ואילך, כל איש אשר יגיע יד' את ה' בלבבו, והיה ירא וחרד מאימת הימים הנוראים המשמשים ובאים היו נסגרים חדר בחדר להתבודד בלי חברת האדם בבתי כנסיות או בביתם, ומהם אשר התענו תעניות ועשו סינופים ופרישות מבני אדם. אמנם הגם כי רחמנא ליבא בעי (סנהדרין ק"ג) וכל מעשה אשר יהיה כוונת עושהו בלתי לה' לבדו - הוא טוב לפני אלהים, ואלם לא זו הדרך העיקרי בעבודת השם יתברך'.

'רק העיקר והיחיד שהכל תלוי בו, ותוכן דרכי התשובה הנכונה - המצא המצא על ידי אהבת חברים ודיבור חברים והתקרבות לצדיקי הדור, ועל ידי זה יבא לתכלית ההכנה, כי יראה עבודת חבירו ונדל בערערת יקוד לבבם והתלהבותם לעבודת הבורא ברוך הוא, ועל ידי זה ילמד לעשות גם הוא כמותם ויכיר עונותיו וישבו בתשובה שלימה'.

'והגם כי ידמה בנפשו אשר בעת התבודדותו יעורר לבבו יותר לשבו בתשובה, ולהדבק בה, מאשר יהיה חברת אורביו וחברים מקשיבים, כי על ידי חברת בני אדם יפיר מדביקותו - עם כל זה יותר ראוי ונכון להחזיק במעוז אהבת חברים ולקרב אותם לדרך ה', כי על ידי זה יוכל להמשיך הארה לאורך ימים, על ידי מה שמקרבם לעבודת הבורא ובהתבודדות אינו פועל כי אם לשעתי'.

ומסיים שם: 'הגם שתצטרך להפסיק מעט מדביקותך ומדרכי תשובתך אשר היית יכול לעשות בעת התבודדותך בלי חברת בני אדם - אף על פי כן שלח תשלח את האם ואת הבנים תקת, שמוטב שתפסיק מתשובתך - והבנים תקח לך ותקרבם לעבודת הבורא ותתאחד אתם, למען ייטב לך והארכת ימים - שהארה אשר תקבל על ידי התקרבות ודיבור חברים יהיו לאורך ימים ולא תפסוק מהרה, עד כאן לשון קדשו'.

ונחתום דברינו בתפלתו ובקשתו של הרה"ק רבי ר' אלימלך מליזניצנסק ז"ע: 'אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך, ואל יעלה שום שנאה מאחד על חברו הלילה. ובזכות זה נזכה להמשך התפלה, ותחזק התקשרותנו באהבה אליך, כאשר יודע לפניך. שיהא הכל נחת רוח אליך, והעיקר כוונתנו'.

הפרישיות הללו שאנו קורין בתורה בחודש אלול יש בהם הכנה טובה ומעליא לקראת היום הגדול דראש השנה הבעל"ט, כנודע מפי ספרים וסופרים.

וגרסין בפרק המוכר את הספינה (ב"ב פה:): "אמר ריש לקיש, דאמר קרא 'אבן שלמה וצדק' - צדק משלך ותן לו. [ופירש הרשב"ם 'צדק' - מיוחד הוא למדרש אף על פי שאיפה שלימה מדדת, 'צדק משלך ותן לו, והיינו הכרעה. ובמדינה נמי למדוד בריות כדי שיהא יתר על מדות]."

אמר רבי לוי, קשה עונשן של מידות יותר מעונשן של עריות כל, מאי עודפיהו, דהתם אפשר בתשובה והכא דלא אפשר בתשובה. ופירש הרשב"ם על אהר: "אפשר ליה בתשובה - עריות מועלת תשובה, אי עביד ליה תשובה מעלייתא כדכתיב (ירמיה ג כב) 'שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם'. ואמרין נמי (מכות כג.) כל חיבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתן. אבל מידות שגזלו את הרבים אי אפשר לו בתשובה שהרי תשובתו תליה בהשבת גזילה דכתיב (ויקרא ה כג) 'והשיב את הגולה, והוא אינו יודע למי יחזור וכו' ע"כ. - למדנו אפוא כמה קשה הוא עונשן של מידות, שהתשובה עליהם קשה ביותר.

וכן פסק הרמב"ם להדיא בהלכות תשובה (פ"ו ה"ג) וז"ל הוהב: "אל תאמר שאין תשובה אלא מעבירות שיש בהן מעשה כגון זנות וגזל וגניבה. אלא כשם שצריך אדם לשוב מאלו, כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש לו, ולשוב מן הכעס ומן האיבה ומן הקנאה ומן ההיחלש ומדיפת הממון והכבוד, ומדיפת המאכלות וכיוצא בהן, מן הכל צריך לחזור בתשובה ואלו העונות קשים מאותן שיש בהן מעשה שבזמן שאדם נשקע באלו קשה הוא לפרוש מהם וכן הוא אומר (ישעיה נה ז) 'יִצְבֹּב רִשְׁעִי דְרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן מְחַשְׁבְּתוֹ וְגו' ע"כ.

ולפיכך נסמכה בפרשת השבוע מצות המידות למחייית עמלק כמ"ש רש"י ז"ל כאן: "אל שקרת במידות ובמשקלות הוי דואג מגידו האיוב" ע"כ. למדנו כאן, שכל צרות גידיו האיוב מבית וחוץ באות בעון הלולו בענייני המידות שבין אדם לחבירו, הוא מגיע 'עמלק' לשלוהו של הש"מ ומביא את כל האויבים והשונאים על האדם בגוף נפש וגשמ, רחמנא ליצלן. דבר בעתו מה טוב בעמדתו כה בימי הרצון של אלול, המסוגלים מאוד לתיקון שורש יסוד מחשבת האדם והכוונתה לטובה. - בעת נעלה זו קורא לנו הכתוב בפרשתנו לתיקון המידות לפשפש במעשיו בדעותיו ובמידותיו ולהחזירם לישורת של תורה כרצון שמים וכד"א (קהלת ז כט) 'אִשׁוּר עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים אֵת הָאָדָם יֵשׁוּ, וְהָמָּה בְקִשׁוֹ חֲשִׁבוֹת רַבִּים!'

נעזוב נא בתוקף את כל שורשי מיני חשבונות של שטות והתחשבות הנל שבין הבריות. נתמלא נא ברצון של חודש הרהמים ורעוא דרעיון. שנתל נא תמיד לחשוב ולחשב בדעותינו ובמעשיו בדיבורינו ובמחשבותינו את המחשבות הטובות והישירות, להבין ולהשכיל מהו רצון השם בכל דבר, ולהטיב עם ישראל, ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם לכתובה וחתומה טובה, אמן.

[על פי 'טיב התורה' - שלחי פרשא דידן]

- > < -

בין שורות התלמידים המובהכים שבהכלל ישיבת ראדין המפורסמת לשם ולהתלהב הלא היא ישיבתו הקדושה של מרן רבם של ישראל הגה"ק בעל 'חפץ חיים' זצוק"ל, שרבים וטובים מגדולי ישראל רבנים ונדיקים היו מגידולי פירותיה היפים. - היה בחור תלמיד חכם אחד, אשר ניחן מן השמים בכוח דרוש מופלא, ובהיותו מלא וגדוש בהלכה ובאגדה היה פיו מפיץ מרגליות. ובכל מקום שנקרא לעזור את הגיבור בענין מסוים היה יוצא על פי מצות רבו החפץ חיים לנאום בדרשות נלהבות חוצבי להבות אש.

וכאשר היה דרכו להקדים בכל דרשה שהוא בא הנה ופותח את פיו לדבר על פי מצות רבו הכהן הגדול החפץ חיים, ובכך היו מסייעים בידו מן השמים לעשות רצון צדיק, והיה שליח עושה שליחותו, ודרשותיו עושים פירות טובים ונוטעים נטע נאמנים בכל ענין כפי הצורך לטובה ולברכה. שנה אחת בירח אלול הגיעה משלחת חשובה מאחת העיריות הסמוכות לראדין, אשר שמע דרשותיו הנאות ומתק שפתיו של אותו בחור הגיע לאוזנם ובאו לבקשו על ימים הנוראים הבעל"ט, שיואל בטובו לשכון כבוד בעירם. ולנאום בבית הכנסת הגדול לפני הקהל הקדוש עם בני ישראל בימי ראש השנה בדרשה שלפני התקיעות בשבת שובה, וביום הכיפורים בדרשה שלפני כל נדרי ולפני נעילה וכיוצא כדי לעזור לבני ישראל לתשובה, כנהוג בכל הקהלות ישראל.

אך הרב החבור המובהך מיאן בדבר, ולא הסכים בשום פנים ואופן לעזוב בימים נוראים ונשגבים אלו את רבו הקדוש החפץ חיים, בהיותו תלמיד מובהק קשור באהבתו ודבוק בו מאוד, ונפשו חשקה לשהות בראש השנה וביום הכיפורים ביחד עם רבו הקדוש כדרכו מימים ימימה, להתקדש בשפע קודש שהשפיע הצדיק לתלמידיו בימים הללו.

בצר להם ונכנסו אנשי המשלחת הנכבדה אל ביתו נאוו קודש של החפץ חיים בעצמו, והחילו את פניו וביקשוהו לשלוח אליהם את אותו בחור

הנואם בחסד עליון לטובת קהל עדת ישרון שם. כששמע החפץ חיים המדובר, שיש כאן קהילה שלמה בישראל הנצרכת לרב ובעל דרשן בימים הנוראים כדי לקרובם לה ולתורתו. - ציוה לקרוא לפניו מיד את תלמידו החבור המדובר, וציווה עליו במפגיע לצאת עמהם ולהיענות לבקשתם.

והסביר לו טעמו ונימוקו עימו, הגם כי ידעתו גם ידעתו גדל חשקו וכיסופי נפשך להיות עמנו כאן בימי הדין

תיקון המידות בחודש אלול

אָבֶן שְׁלֹמֶה וְצִדְקָה יְהִי לָךְ, אִיפֹה שְׁלֹמֶה וְצִדְקָה יְהִי לָךְ וְגו', כִּי תֻעֲבַת ה' אֶלְקֶיךָ כֹּל עֲשֵׂה אֵלֶּה, כֹּל עֲשֵׂה עוֹל (כת, טו-טז).

הנוראים הללו, וגם אני שימח עמך באהבתנו הגדולה כאשר הורגלנו יחדיו בשנים קדמוניות. - אבל כל זה ישר ונכון בטרם נקראת לטובתם של ישראל, אבל ברגע שנקראת לקרב לב ישראל, ורבים

צריכים לך שם באותה עיר, הרי תיכף וזה הצידה ממילא כל טובתך וטובת נפשך הפרישית, והכל נדחה משום צרכי רבים ואהבתם של ישראל! ובאותו מעמד הוסף החפץ חיים באמירה חדה ונוקבת: תדע נאמנה, שהאדם לא בא וירד לעולם הזה בשביל עצמו כלל, כי אם לטובתם של ישראל! ועל כן מחויב הוא תמיד לדאוג לכל צרכיהם בגוף ובנפש. - ולפיכך מכיון שנקראת לטובתם של ישראל כשרבים צריכים לך, הרי זו חובתך שלא לחשוב שום חשבון פרטי מטובת עצמך כלל, כי אם טובת הרבים וצרכיהם של ישראל לצאת עמהם. - לך כי לך נוצרת! ואכן את פקודת רבו שמרה רוחו, ויצא לאותה עיר לימים הנוראים לעזור לב ישראל בלב ונפש. והעידו זקני העיר שבאותה שנה היו תפילות הימים נוראים מובהרים וטובים ביותר, מה שלא זכו בני העיר מזה שנים רבות בכוח דרשותיו הנלהבות של הבעל דרשן החבור המופלג שעלה ודרש בשליחות רבו בדחילו ורחימו, ועוד לב ישראל קדושים לתשובה וקרבת אלקים טוב.

- > < -

מידת ענוותנותו המפוארת של מרן הרב רבי ישראל מוויז'ניץ בעל 'אהבת ישראל' זצוק"ל היתה נשגבה מאוד. לא בכדי נקרא בפי כל ישראל בשם 'אהבת ישראל' - כי אכן 'אהבת ישראל' בערה כאש בליבו ונפש, ובכוח אהבתו העצומה שהשפיע בפנים מאירות לכל נפש מישראל השיב רבים בתשובה שלמה, והחזירם לצור מחצבם.

עד כדי כך היה שופע אהבה לכל איש ישראל, שאפילו שונאים ומתנגדים נחפכו סכוח אהבתו הגדולה, וגמס ליבם כמים להתחנף לאוהבים ויודים נאמנים. סיפורים רבים וטובים מסופרים אודות תכונות נפשו הנאצלות שהיה מצליח תדיר בכחמת האלקים שברקבו להשכין שלום ואהבה בין ישראל. ובמידותיו הישרות והמתקנות, תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, היה שופע מאוד ומחנך את ישראל לתיקון המידות, להתנהג בתום וביושר תמיד, וכד"א 'וְעֲשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי ה'."

בשנות מלחמת העולם הראשונה, כאשר נאלץ הס"ק מחמת חמת המציק לברוח מעירו 'ויזניצא' מקום מגוריו אבותיו, ולהתרחק מן הקרבות ומן הסכנה, היה מרחיק נדוד עד העיר גרוסוורדיין שבהונגריה [טרנסילבניה] שם מצא מנוחה לו ולביתו, ושם איווה למושב לו. הוא הקים שם את חצרו הקדושה חבר בית מלכות ויז'ניץ המפוארת, אשר המשיכה לפרוה שם עשרות בשנים בעזר ותעצומות עד ימות השואה האיומה אשר הכריזה את כל יהדות פולין והונגריה כנודע.

בשנים הראשונות לנשיאותו בגרוסוורדיין, רבים מאנשי העיר שלא הורגלו מעולם בדרכי החסידות לא קיבלו בעין יפה את הופעתו של רבי עם חסידים בעירם. ואף היו מתנכלים לחסידים ולמנהגיהם, מציקים ומפריעים בכל מיני דרכים... - אך הרבי הקדוש כדרכו ומנהגו מאז ומעולם לא ענה אותם מאומה, ואף ציווה במפגיע על כל החסידים והגבאים והעסקנים השונים שלא לפתוח עמהם שום 'חזית' של מחלוקת. כי אם אדרבה בכל פעם שהיה פוגש בהם היה מברכם לשלום, ומחייך אליהם באהבה כנה, כשכנים טובים... והיה נראה כמי שאינו מודע לכך כלל, שהם בעצם השונאים ובעלי המחלוקת שלו... - וכך גם הורה לבניו הרבנים הצדיקים הגאונים ולנכדיו להתייחס אליהם, וכן לכל עדת צאן מרעיתו הן אלו שדרו עימו בוורדיין, והן לאורחים הרבים שהיו פוקדים את מעון קדשו מכל רחבי רומניה ושאר ארצות, ולא הניח בשום פנים ואופן לאש המחלוקת לתפוס ולאחוז אף לא בשולי המחנה ח"ו, מחנה ישראל ומחנה שכונתא קדישא.

והנה פלא והפלא, כעבור תקופה קצרה של שנים ספורות בלבד, דעכה מעצמה כל אותה התנגדות, וכל אותם הרופפים שמתחילה לא היו יכולים לסבול את כל החסידאיקעס... כבר התרגלו לחיות עמהם בשלום, ואף נהנו בקרבנם עד שהיו נמשכים מעצמם בימים טובים ובשבתות מיוחדים להשתתף באירועים שונים בתפילות ובטישען, שהיו מלאים וספוגים בנועים זו עליון ובמידות קודש מתוקים מדבש ונופת צופים, כיד ה' הטובה על ממלכת בית ויז'ניץ, השופעת אהבת ה' אהבת התורה ואהבת ישראל.

[כעבור תקופה היו הותשבים גם מוציאים רווחים נאים מן החסידים... כאשר בתקופות החגים והשמחות כשהגיעו עם רב גרוסוורדנה, היו מתפזרים על פני כל העיר, ושכרו במיטב כספם מאת תושבי העיר חדרי אירוח ודירות אירוח רבים וכיוצא היתה מזה הכנסה טובה עבור תושבי העיר.]

באחד החגים המיוחדים הללו, כשהגיעו אורחים רבים מקרוב ומרחוק בעת התאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל לחסות בצל הקודש, והנה הגיע עימם אחד מגדולי

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

"מסגיח מן החלונות"

אשת הדוד נפטרה ובאנו כולנו האחיניים כל יום להשלים מניין. אח אחד לקח את הרכב של הדוד, אסף אותנו כל יום והסיע אותנו לבית הדוד, והשלמנו מניינים בימי השבעה כיוון שהדוד גר באזור שאין כל כך אוכלוסייה לארגן מניינים. בסוף השבעה נתן הדוד לאחי שהסיע אותנו אלף שקלים שטרחה...

מכיוון שמצבי היה דחוק ביותר, שאלתי את הדוד אם לי לא מגיע משהו על הטרחה? אבל הדוד לא התייחס והלכנו. (אחים שלי קצת התביישו שבקשתי, אבל כשאתה במצב דחוק אתה עושה מה שאתה יכול) הרמתי עיניים לשמים והרהרתי בליבי: "אני יודע שאין לדוד אפשרות לתת לי פרוטה אחת אלא אם אתה יתברך גוזר שייתן, לכן אין לי טרניה על הדוד, מה גם שעשיתי זאת לשם שמים ולא לשם הכסף ואף על פי כן אשמח שתשלח לי סכום כסף כי המצב דחוק!!!"

עודי מהרהר בעניין, והרכב עצר ברמזור אדום. לפתע מגיח אופנוע ודופק לי על חלון הרכב ומסמן לי לפתוח. הבנתי שהוא ככל הנראה רוצה לשאול כיוונים של נסיעה. פתחתי את החלון ורוכב האופנוע שם לי מעטפה ביד ונעלם באופק. פתחתי את המעטפה שהכילה אלף שקל בדיוק!!! הייתי המום, אבל קבלתי שיעור בהשגחה פרטית!!!

בעל המעשה:ג.ג.

- > < -

'נשיירי מוטלם'

סיפר מורינו הרב שליט"א: "נסעתי לבית הכנסת משכנות הרועים בירושלים על מנת להתפלל תפילת ערבית, כשהגענו הם כבר היו באמצע תפילת ערבית. הייתי צריך להמשיך לניחום אבלים, אבל המחשבה היכן אתפלל ערבית הציקה לי בראש מכיוון שתיכף אחרי הניחום אבלים היו לי תכניות נוספות.

כאשר יצאתי מהבית הכנסת, התקשרתי לנהג המסור לשאול היכן חנה את הרכב, הוא הסביר לי להמשיך במורד לכיוון רחוב סמוך מכיוון שלא היה לו היכן להעמיד את הרכב קרוב לבית הכנסת.

איך שהגעתי לרכב פנה אלי יהודי ושאל אם אני יכול להשלים להם מנין למעריב?! אנחנו שמחנו בשמחה ובהודיה לה' על עצם המניין והם שמחו שמצאו עשירי למנין...

הפענוץ לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוצפן לשלוח אל ו' שפתה סטואלס
תקופת: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

קהילתו אשר נצרך באותה עת לישועה גדולה, וביקש והפציר מאת הרב אם יוכל במטותא להעניק לו את אותה 'טלית קטן' שערך בה את הקפות המצוה טאנץ הגדולות שבחנותה... באומרו: שבתוח הוא בלא שום ספק שבכוח אותה טלית קטן שנעשה בה עבודה נשגבה כמו לחולל פלאות ולהמשיך את ישועות!

על אתר, בלא שום רגע הרהור או מנכרה קם הרבי הוציא את הטלית קטן הנכסף והעניקה לאיש במתנה בשמחה גדולה! באומרו: אם יכול אני בטלית קטן שלי לעזור לאיש יהודי, מה מאוד ישמח ויגיל לבי לסייע לאיש ישראל!

ואכן עד מהרה פעלה הטלית קטן הקדושה את פעולתה, ונושע האיש נושע מצרתו הגדולה לאלתר, בחסדי השם יתברך ורוב רחמי. ולמדתו בנפשי באותה עת סדר עבודת 'תיקון המידות', לפתוח לב ונפש באהבת איש ישראל, לוותר ולוותר משל עצמו לטובתו של חברו. כענין שדרשו בה דורשי רשומות לימים הנעלים הללו בפסוק (אסתר ט, כב): 'איש לרעהו וזמתנות לאביזנים' – נטריקון אלל. ללמדנו סדר העבודה בחודש הרחמים דנן, להרבות בצדקה וחסד בין אדם לחברו, להיות נטל דלים והומל אבויגים שבכך נזכה לכתובה וחתימה טובה ביום הדין הבעל"ט אמן.

גדל חומרת הדבר בזהר הקדוש ובמקובלים עד שדרש על כך הרבי ר' זושא זצוק"ל בפסוק (תהילים לו, ה) "יחייצב על דרך לא טוב רע לא ימאס" רח"ל.

אך משום מה באותו לילה זלול השמש בהוראתי, ולא עשה כמצוותי. מתחילה רציתי לכתום עליו, ולנווף בו בהתשלוחו במלאכתו. אך תיכף נתתי אל לבי את חומר מידת הכעס, שבאותה עת שהאדם כועס שכינה בורחת ממנו, והרי הוא נופל בעומקא דתתום רבה כעובד עבודה זרה הנתון כל כולו ברשת הסטרא אחרא חלילה. ולפיכך אורתי עוז הבלגי בדבר, לא הערתי לשמש ולא כלום רק נישתי ועשיתי הכל בעצמי!

בנקודה טובה זו שמצאתי בעצמי אורתי עוז והתחזקתי בנפשי, לתפוס בידי בשופרא קדישא ולצאת אל מצות התקיעות!

הלימוד מוסר המורם בסדר תיקון המידות כמה זירות צריכים אנו להיזהר בהתרחקות עד קצה אחרון שלא לבוא חלילה לידי כעס וקפידה ובפרט בימי הרצון והרחמים הנוראים הללו. שמכאן נלמד כמה גדול וחשוב הדבר לפני הבורא ברוך הוא וברוך שמו, כשמתגברים על הכעס ומבלגים בשמחה, שהוא עולה על כל המדרגות כולם!

הרבנים מחבל בקובינה שהיה מגדולי ותיקי חסידי ויזניץ עד מיתות הצדיקים הקדומים הר"ק בעל 'אמרי ברוך' זצוק"ל והר"ק בעל 'צמח צדיק' זצוק"ל. ובעת עריכת השולחן הטהור ברוב עם בתוככי אלפי ישראל, הבחין באותם תושבי העיר שזכר אותם מן השנים הראשונות של גרוסוורדיין שהיו רודפים אותם הרמא, ונתנה הבחין במהפכה הגדולה שהתחוללה בהם עד שבאים מעצמם להשתתף ונהנים ושמים עם הציבור.

מרב התרגשות והתפעלות פנה אל הרבי הקדוש בעצמו ושאלו כמתיק סוד, כיצד התרחשה כאן מהפכה רבתי שכזו?

ענה לו הרבי הקדוש בחכמתו: איך האב זיי אזוי ליב גיהאט, נאך און נאך! ביז זיי זענען שוין גיווארן מייגע נוטע פריינד! [אני מצדי אהבתי אותם מאוד, ביותר וביותר, עד שלבסוף גם הם מצידם כבר נעשה ידיים טובים שלי...]. דו"ק היטב בדברי חכמים וחיזוקים. וכבר רמזה שלמה המלך על"ה בספר החכמה (משלי כג, ט): "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם". ופירש רש"י: "כמים – הללו, הפנים שאתה מראה לתוכן, הן מראות לך. כן לב האדם לאדם – חברו, לפי מה שאדם יודע שחבירו אוהבו, כן הוא מראה לו פנים" ע"כ.

הרב הקדוש הנורא רבי זייל [צבי שלמה] בידערמאן זצוק"ל, האדמו"ר מלעלוב ירושלים עיה"ק, [וקנו של הר"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זצוק"ל] [יאר-צייט ה' אלול] היה קרוב מאוד לחסידיו הנאמנים הם היו קשורים אליו באהבת נפש, ואף הוא מצידו הרעף עליהם טללי ארבה ונחם ומדבר עמהם כדבר איש אל רעהו.

הוא היה משפיל את עצמו אל כל אחד ואחד לפום דרגא דיליה, והתבטא עמהם בלשונות של חיבה ושמחה, לפעמים היה פונה אליהם בצורה עממית ובשפה הערבית המדוברת או בירושלמי [יא חביבי...]. [כפי שהיו מדברים הם ביניהם...]

אחד מחסידיו שדחה קשור עמו מאוד באהבים נפל מעט והתרחק מן היהדות ברוח הימים הקשים ההם, כשתנועות ההשכלה והציונות למיניהם השתוללו בחוצות העיר ועשו נפשות לדרסם הקלוקלת ולאחר תקופה חלטי לעזוב את ארץ הקודש ולדרת לאמריקה הרחוקה.

מעשה רב שראיתי לפני כמה שנים בביתו של אחד מגדולי הרבנים אשר שאבתי ממנו חיוזק איתן בקיום המצוות שבין אדם לחברו, ובעבודת 'תיקון המידות'.

היה זה בעת אשר הרב הצדיק חיתן את בנו הצעיר בשעה טובה ומוצלחת, ולכבוד שמחה הגישוואין רכשו לו לרב 'טלית קטן' חדש ומיוחד מצמר רחלים אשר נעשה כפי כל מנהגיו וחומרותיו. היה זה כטוב מן הסחורות היקרים ביותר, על פי גדלו המיוחד של הטלית קטן הנענך.

את חוטי הציצית קנו גם כן מן הטובים והמהודרים ביותר, ציציות משוכחות שנעשו כולם בעבודת יד לשמה, על ידי טובי האברכים מא"ש שטוו אותם בקושה ובטרה לשם מצות ציצית.

כדרכו בקודש קשר הרב בכבודו ובעצמו את חוטי הציצית אל הטלית קטן, על פי ההידורים והחומרות השמורים עימו, ועם הרבה כוונות נעלות ונשגבות הנסתרות בספרי הקודש של מארי רוא וידועי ח"ן!

הסבא קדישא הרבי ר' בער מראדושיץ זצוק"ל, מגדולי תלמידי הרבי הק' החוזה מלובלין ז"ע, התעכב פעם ביוםא רבא דראש השנה שעה ארוכה בחדרו ולא נכנס לבית המדרש למעמד תקיעת שופר. הציבור כולו המתין בדריכות ובהדרת הדין לצאתו, חלף זמן רב והצדיק עדיין מתעכב.

לבסוף יצא הצדיק בדחילו ורחימו, וניגש בהתרגשות אל הבימה ופצח בחרדת קודש באמירת 'למנצח' שלפני התקיעות בקול גדול ובלהב אש קודש כדרכו.

לאחר התפילה נדברו המקורבים ביניהם על פשר האיחור הגדול שבמצות היום וכששמע הרבי את שיחתם בדבר פנה אליהם וביאר טעמו ונימוקו:

כשהגיע זמן התקיעות ונצרכתי לתפוס את השופר בידי ולצאת לבית המדרש, לא הייתי מסוגל ליטול השופר הקדוש בידי, כאשר ידעתי היטב בנפשי כיצד העברתי את ימות השנה החולפת בעבירות ובחטאים... [כערך רום ערכו ודגנתו בקודש] ואיך אוכל לגשת להוציא את הרבים ידי חובתן כאשר כולי מלא פצע וחבורה ומכה טריה ואין בי ולא כלום! פשפשתי רבות במעשי, וחיפשתי איזה דבר טוב להיאחז בו, ולא מצאתי בעצמי ולא כלום...

לפתע נזכרתי בנקודה טובה אחת ובה מצאתי את אשר אהבה נפשו! היה זה באחת מלילות השנה, כשביקשתי כדרכי מן המשמש לחכי לי את הנטילה ליד המיטה [נעגיל וואסערד]. – כאשר ידוע

באותם זמנים הירידה לאמריקה נחשבה כקלקול גמור ל"ע רוב היהודים שהיגרו שמה ירדו אם את מן הדרך רחמנא ליצלן, כשמתחילה היו מסירים מעצמם את חרד מעטה הלבוש הירושלמי המקודש, ולובשים בגדים קצרים כשאר יהודי אמריקה, ולאחר מכן אף מגלחים את הזקן והפאות... ומשם לא רחקה הדרך לעזיבת היהדות לגמרי. – לא פלא אפוא שהידיעה על עזיבתו את הארץ התקבלה בצער גדול אצל בני משפחתו ידידיו ומכריו.

והנה מה מאוד התפלאו בני ירושלים כשלאחר כמה שנים חזר האיש ארצה והנה הוא שלם בצורתו שלם ביהדותו, עם כל סממני הלבוש הירושלמי עתיק היומין, ועם הזקן והפאות וכו', שעדה אחת לא נפלה ממנו.

חברו התפלאו מאוד בדבר ושאלוהו, כיצד החזיק מעמד ביידישקייט, במקום שרבים וטובים ממנו מעדו ונפלו?

ענה להם האיש, וגילה מעט מסגור ליבו: כל זאת בזכות אהבתי הגדולה של רבינו הקדוש! כאשר מתחילה כל נסיעתי היתה רק לניסיון לכמה שנים וידעתי גם ידעתי שאם אחזור לכאן חלילה כפורק עול ובמלבושים אחרים הרי לא אוכל להראות את פרצופי בבית המדרש... ואני אהבתי וכמהתי מאוד לקרבתו של רבינו, לפיכך לא נחתי עצמי להתדרדר, ובכל פעם שהגיעו הניסיונות הקשים והיצר המפתה, אמרתי אל לבי: הרי לא תוכל כך להראות את פניך לרבי ולחבראי קדישא כשהם מגלחים בלא זקן ופאות!... ובכך ניצלתי מציופני היצר הרע.

ולמדנו מטיב עובדי יקרה זו, כמה גדול כוחה של אהבת ישראל וקירוב רחוקים שבאהבה וקרבת מרעים ניתן להציל איש ישראל מרדת שחת! ותו ארווחנא אנב אורחין ללמוד את גדל כוח השפעת התקשרות הצדיקים, שגם אם יפול חלילה מטה מטה הרי לא ירצה לאבד את הקשר עם הצדיק. – ובהתקשרות איתן באמונה המימה עם הצדיקים נזכה בעזה"ת להיכתב בספרן של צדיקים גמורים לטב ולחיים ולשלם – אמן.

בעת החתונה הגדולה, מנהגו של הרב הצדיק לערוך את ריקוד המצוה טאנץ בעבודה גדולה ונפלאה של זמן ארוך, בצירוף כל התלמידים והחברים כמנהגו מימים ימימה בקרב אנשי קהילתו ברוב פאר והדר.

והנה כמה ימים לאחר החתונה, הופיע בבית הרב הצדיק אחד מאנשי

החזיק לי את הנטילה ליד המיטה [נעגיל וואסערד]. – כאשר ידוע

אחת שאלתי מאת ה' לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו

אלה מועדי ה' מקרא קודש אשר תקראו אותם במועדים

שער הכונות
עם טיב הכונות
סידור הרש"ש
עם טיב הרש"ש

ראש השנה
יום ר"ח, תולדות ר"ח, תקיעת שופר

עשרת ימי תשובה
יום הכיפורים (מכתב אכילה)

הג הסוכות
סוכת נעתיים, השקטא רבה, שמחת

להשיג בחנויות הספרים הסוכות
הוצא לאור: סוכת נעתיים, תולדות ר"ח, תיקון פירוש 03-619414

מוקד הזמנות ספרים
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
קו הזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

של הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
קו הזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה.

ישראל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti1@gmail.com | Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173